

Regionalna Izba Obrachunkowa w Opolu

45-052 Opole
ul. Oleska 19a
NIP 754-11-36-950
REGON 530617411

tel: 77 453 86 36
77 443 18 70
tel/fax: 77 453 73 68
e-mail: rio@rio.opole.pl [www: rio.opole.pl](http://www.rio.opole.pl)

Opole, 3 marca 2022 r.

NA.III-422-6/2022

Pan

Leonard Pietruszka

Wójt Gminy Komprachcice

Działając na podstawie art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2137 ze zm.) w odpowiedzi na wniosek o udzielenie wyjaśnienia czy gmina może wydatkować środki w ramach funduszu sołeckiego na zewnętrzną obsługę prawną dla sołectwa, które zamierza zaskarżyć ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przyjętego przez radę gminy oraz czy gmina może w uchwale budżetowej w załączniku - fundusz sołecki przeznaczyć środki finansowe na obsługę prawną dla sołectwa, którego działania mogą być sprzeczne z działaniem gminy,

uprzejmie wyjaśniam i informuję, co następuje:

Stosownie do treści przepisu art. 2 ust. 6 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (t.j. Dz.U. z 2014, poz. 301 ze zm.; dalej: u.f.s.) środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które zgłoszone we wniosku, o którym mowa w art. 5 ustawy, są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy.

Ponadto na podstawie art. 2 ust. 7 u.f.s. środki funduszu mogą być przeznaczone na pokrycie wydatków na działania zmierzające do usunięcia skutków klęski żywiołowej w rozumieniu ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz.U. Nr 62, poz. 558, z późn. zm.).

Wniosek, o którym mowa w art. 5 u.f.s. powinien zawierać wskazanie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji na obszarze sołectwa w ramach środków określonych dla danego sołectwa wraz z oszacowaniem ich kosztów i uzasadnieniem.

Do zadań własnych gminy w rozumieniu art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.; dalej: u.s.g.) należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej;
- 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;
- 3a) działalności w zakresie telekomunikacji;
- 4) lokalnego transportu zbiorowego;
- 5) ochrony zdrowia;
- 6) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych;
- 6a) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 7) gminnego budownictwa mieszkaniowego;
- 8) edukacji publicznej;
- 9) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- 10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;
- 11) targowisk i hal targowych;
- 12) zieleni gminnej i zadrzewień;
- 13) cmentarzy gminnych;
- 14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego;
- 15) utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
- 16) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej;

- 17) wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej;
- 18) promocji gminy;
- 19) współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057 oraz z 2021 r. poz. 1038);
- 20) współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Katalog ten nie jest katalogiem zamkniętym. Użyte w art. 7 ust. 1 u.s.g. stwierdzenie „w szczególności” pozwala rozszerzyć go, zwłaszcza o zakres wskazany w art. 6 ust. 1 u.s.g., czyli sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone na rzecz innych podmiotów. *„Sprawami publicznymi są te sprawy, które poruszają interes powszechny i przynoszą korzyść społeczną (znacznej części mieszkańców lub ogółu mieszkańców gminy). Lokalne znaczenie tych zadań rozumiane jest jako miejscowe, najbliższe społeczności gminy, niewykraczające poza granice gminy lub kilku gmin, nienaruszające interesu i niedotykające kwestii przeniesionych do realizacji przez JST wyższego szczebla.”* (R. Gawłowski, A. Sobolewska, Fundusz sołecki. Przepisy prawne i zasady wdrożenia, Rok: 2017, Wydanie: 1, Legalis).

Powyższe przepisy formułują definicję przedsięwzięcia sołeckiego. Zdaniem tutejszej Izby do wyłącznej oceny jednostki samorządu terytorialnego należy ustalenie czy konkretne przedsięwzięcie (zadanie) sołectwa spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jest zadaniem własnym gminy, a zatem mieści się w otwartym katalogu zadań własnych gminy, wymienionym w art. 7 u.s.g.,
- 2) służy poprawie warunków życia mieszkańców, a przesłanka ta została wyjaśniona w uzasadnieniu wniosku sołectwa,
- 3) jest zgodne ze strategią rozwoju gminy.

Dodatkowo ocenie podlega zachowanie ustawowych warunków formalnych wniosku oraz zachowanie terminów do jego zgłoszenia. Co istotne, aby można było stwierdzić, czy dane przedsięwzięcie zgłoszone we wniosku sołectwa jest przedsięwzięciem, które można zrealizować w ramach funduszu sołeckiego, powyższe przesłanki muszą zostać spełnione łącznie. Niespełnienie przesłanek ustawowych wniosku stanowi podstawę do jego odrzucenia przez gminę.

Jak podkreśla się w doktrynie „spełnienie wymogu zgodności ze strategią rozwoju gminy ma na celu uniknięcie rozbieżności w zakresie kierunków planowania rozwoju gminy i zapobieżenie narzuceniu gminie do realizacji zadań, które nie wpisują się w już istniejącą wizję jej rozwoju. (...) sołectwa stanowią jednostki pomocnicze gmin, a nie jednostki autonomiczne. Sołectwo nie jest jednostką samorządu terytorialnego. Ustawa o funduszu sołeckim uwzględnia te uwarunkowania i traktuje środki funduszu sołeckiego jak część budżetu gminy, a nie wyodrębnionego funduszu celowego, co daje radzie gminy możliwość kontrolowania przeznaczenia środków przez sołectwa, ale też obliguje do współdziałania organów sołectwa z organami gminy” (P. Goszczyńska, Przedsięwzięcia, które mogą być realizowane w ramach funduszu sołeckiego, LEX/el. 2019).

W świetle powyższych rozważań, w ocenie tutejszej Izby brak jest podstaw na sfinansowanie w ramach funduszu sołeckiego wydatków na obsługę prawną sołectwa, które zamierza podjąć działania w celu zaskarżenia uchwały rady gminy.

Przedstawiając powyższe należy zaznaczyć, że wyjaśnienia Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu nie stanowią wiążącej wykładni prawa.

Signed by /
Podpisano przez:

Grzegorz
Czarnocki

Date / Data:
2022-03-03 15:12

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Opolu

Grzegorz Czarnocki